

Jaarverslag 2019 van Vereniging Oud Hoorn

Algemeen

Het 102ste verenigingsjaar is gestart met vooral ontwikkelingen op bestuurlijk en organisatorisch vlak. Daarnaast heeft de uitbreiding van de beeldbank een grote vlucht genomen. De mogelijkheid voor een andere huisvesting van de vereniging is in onderzoek.

Helaas hebben we dit jaar afscheid moeten van ons bestuurslid Jelly Drijfhout en de vrijwilligers Frans Kwaad en Gerrit Tool. Aan hen denken we terug met waardering en respect voor wie zij waren.

Ledenexcursie

Dit jaar werd een bezoek gebracht aan het oude Zuiderzeestadje Edam. Er waren rondleidingen in het Edams museum (het Raadhuis en Steenen Coopmanshuys) met speciale aandacht voor "de drijvende kelders" en een uitgebreid bezoek aan de Grote Kerk.

Monumentenprijs 2019

De monumentenprijs is tijdens de najaarsledenvergadering in de Oosterkerk toegekend aan de 150-jarige OSG, voor velen nog altijd de Rijks HBS. Directeur Peter Snoek heeft met trots de prijs in ontvangst genomen en de VOH bedankt voor de waardering.

Maquette

Tijdens de Open Monumentendag is de driedimensionale maquette officieel in gebruik genomen. Hij is onlangs opnieuw gerenoveerd. Ook de bijbehorende filmprojectie is vernieuwd. Met de modernste technieken op het gebied van licht, beeld en geluid worden bezoekers door vijf Horinezen met uiteenlopende achtergrond rondgeleid. De maquette is in bruikleen gegeven aan het Westfries Museum.

Educatie

Wat zou ik vroeger willen worden? Met deze vraag namen kinderen kennis van ambachten uit de Gouden Eeuw. Na het doorslaande succes van twee voorgaande jaren organiseerde Vereniging Oud Hoorn voor de groepen 7 en 8 van de basisscholen weer een geschiedenisles op locatie. Die les kreeg vorm als een stadswandeling. De leerlingen ontmoeten in de binnenstad acht ambachtslieden. Zij vertelden over hun ambacht, lieten materiaal zien, legden uit wat een gilde was. De plekken waar deze vertellers stonden hadden te maken

met het ambacht. Behalve kennis nemen van de ambachten, keken de kinderen ook naar gevelstenen en poortjes. En daarmee zagen ze weer eens iets anders van de mooie binnenstad van Hoorn. De vertellers eindigden hun verhaal met de vraag of de kinderen dit vroeger hadden willen worden. Het programma was mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Hoorn afdeling Erfgoed en Stichting Kerkmeijer de Regt.

Tentoonstellingen

Onder de titel 'Hoornse iconen in beeld' was in de Kerkmeijerzaal van de Vereniging Oud Hoorn tot medio maart 2019 een tentoonstelling te zien van Hoornse stadsgezichten. Zo'n zestig meest uiteenlopende werken toonden Hoorn op soms bekende, maar ook op een volstrekt onbekende manier. Het succes van de expositie in de zomer van 2017 was voor de expositiecommissie van de Vereniging Oud Hoorn aanleiding om wederom te kiezen voor stadsbeelden, waarvoor tal van particulieren schilderijen in bruikleen afstonden.

Met de titel 'Het fluitschip: Hoornse vinding, werelds succes' was tot eind september 2019 een tentoonstelling te zien over het fluitschip. Dit 'werkpaard op zee' werd rond 1595 ontwikkeld door de Hoornse ondernemer Pieter Janz. Vael die beter bekend is geworden onder de naam Liorne. De vinding was de basis voor een ongekende economische groei in de stad.

In het najaar werd de tentoonstelling gehouden van een kleine dertig werken van leden van het Teekengenootschap Debutade. Saillant detail: J.C. Kerkmeijer (oprichter van Oud Hoorn) was begin vorige eeuw enige tijd tekenleraar en directeur bij Debutade. Dus de expositie onder de titel 'Gouden eeuws goud: Debutade bij Oud Hoorn' bundelt het tweeledige verleden op een treffende manier. Debutade is al meer dan 150 jaar een levendige vereniging. Momenteel hanteren 80 volwassenen pen, penseel of potlood. Ook wordt er veel aandacht besteed aan de jeugdopleiding. Bij Debutade worden de leden begeleid door ervaren kunstenaars en alle technieken komen aan bod.

In de maand december was er een tentoonstelling naar aanleiding van het 25 jarig jubileum van de Publicatie Stichting Bas Baltus (PSBB). In die kwart eeuw hebben zij vele boeken gepubliceerd over de historie van Hoorn. De tentoonstelling gaf een uitgebreide indruk over boekdrukkunst in Hoorn. De Vereniging Oud Hoorn participeert in het bestuur van de PSBB.

Het bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar 12 maal vergaderd. Met grote droefenis is bestuurslid Jelly Drijfhout ons ontvallen. Anja Morit is tijdens de voorjaarsledenvergadering gekozen in het bestuur voor het onderdeel 'Erfgoed Educatie'. Penningmeester Paula Pasterkamp-Lieshout is vanwege drukke werkzaamheden gestopt. Gelukkig heeft Jos Renckens zich via de nieuwsbrief aangemeld en inmiddels in de najaarsledenvergadering gekozen als de nieuwe penningmeester. De toekomstvisie en huisvesting zijn een vast agendapunt en de doorontwikkeling vordert gestaag. Het voorstel van de aangepaste statuten is tijdens de jaarvergadering in oktober vastgesteld.

Contact met de gemeente

Jaarverslag Vereniging Oud Hoorn 2019

De nieuwe werkgroep Stadsontwikkeling heeft namens het bestuur verschillende brieven opgesteld, gericht aan het college, waarin aandacht wordt gevraagd voor specifieke onderwerpen. (zie onze website) De doorontwikkeling en herinrichting van de stad Hoorn worden op de voet gevolgd en waar nodig wordt hierop gereageerd. In 2019 is op punten bezwaar aangetekend tegen het stadsstrand en de Markermeerdijken. De uitslag volgt in 2020. Elk jaar is er overleg met de wethouder erfgoed en de Historische verenigingen Blokker en Zwaag en VOH. Regelmatig is er contact met de medewerkers van de afdeling Erfgoed van de gemeente Hoorn over subsidies, archivering en andere zaken die in het belang zijn van Oud Hoorn.

Eigendommen

De wateroverlast die veel binnenstadbewoners dit jaar ondervonden, was duidelijk te merken in Breed 12. Huurder Debutade liep waterschade op en in samenwerking met onze bouwcommissie is er alles aan gedaan om verdere overlast te voorkomen

Vertegenwoordigingen en representaties

De vertegenwoordigingen van de vereniging zijn grotendeels gelijk aan die van het voorgaande jaar.

- In de Commissie voor Monumenten en Welstand is Frans van Iersel de vertegenwoordiger namens de Vereniging en Jaap Bronkhorst zijn plaatsvervanger.
- In de Stichting Kerkmeijer-De Regt vertegenwoordigt Co van Langen de vereniging.
- Stichting vrienden van de Begraafplaats Keern is dit jaar opgericht en wordt vertegenwoordigd door Rita Lodde.
- In de Publicatiestichting Bas Baltus wordt de vereniging vertegenwoordigd door Ben Leek en Rita Lodde.
- Aan de Commissie Naamgeving Openbare Ruimte neemt Marjan Faber namens de vereniging deel. Haar plaatsvervanger is Hieke Stapel.
- Werkgroep samenwerking regionaal niveau, waarin Westfries Genootschap en Westfries Archief, wordt vertegenwoordigd door Arnoud Schaake, Egbert Ottens, Rita Lodde en vanuit het bestuur Jaap van der Hout.
- Werkgroep samenwerking provinciaal niveau, waarin de historische verenigingen Alkmaar en Haarlem, wordt vertegenwoordigd door Arnoud Schaake, Egbert Ottens, Rita Lodde en vanuit het bestuur Jaap van der Hout en Matt Wever.
- Open Monumentendag is vertegenwoordigd door Anja Morit en Harm Stumpel.
- De financiële commissie van de Vereniging bestaat uit Jeroen van Miert en Gerard van Stijn.

Kwartaalblad

De vier uitgaven die dit jaar weer werden uitgebracht hadden allen een interessante en educatieve uitstraling. Het 2^e kwartaalblad was echter een zeer speciale uitgave, gewijd aan de gouden eeuw. Deze aflevering was/is van grote kwaliteit en bij de liefhebbers en kenners een gewild object. Met dank aan de redactiemedewerkers en drukkerij van Vliet.

Jaarverslag Vereniging Oud Hoorn 2019

Vrijwilligers algemeen

Door het grote aantal vrijwilligers en hun inzet blijft de vereniging in bloei. Dagelijks zijn deze mensen in touw om het reilen en zeilen van de vereniging te laten voortgaan (om in termen van de Gouden Eeuw te blijven).

Beheer Pakhuis

Op dinsdag, donderdag en zaterdag is het Oost Indisch Pakhuis geopend voor bezoekers van de exposities, de winkel of voor vragen. Leden en vrijwilligers komen graag in ons clubhuis voor een praatje of overleg, waar de medevrijwilligers klaar staan met koffie of thee.

Ledenadministratie

De ledenadministratie wordt al jaren vakkundig beheerd door Bert van den Hoogen. Dit jaar hebben 84 nieuwe leden zich aangemeld en zijn er 117 opzeggingen. Het aantal leden bedraagt per 1-1-2020: 1948.

Documentatiecentrum

De boekenverzameling is ook dit jaar weer uitgebreid. Door de inspanningen van documentalist Christ Stoffelen, die helaas stopt na 25 jaar, blijft de collectie over Hoorn een interessant gegeven voor studenten, geschiedkundigen en andere liefhebbers. Via de website kan men in de collectie zoeken en dat vergroot de toegankelijkheid. Op de website zijn ook digitale versies van uitverkochte boeken over Hoorn te vinden.

Lezingen

In dit jaar zijn wederom zeven lezingen verzorgd in het Foreestenhuis. Initiator is Arnoud Schaake:

- Raymund Schütz 'Hoe eerlijk was de naoorlogse zuivering?' (13-11-2019)
- Oud Hoorn: Rembrandt van Rijn, een unieke schilder (08-10-2019)
- Oud Hoorn: Het wonder van de Republiek (14-09-2019)
- Zout en Zoet door Peter Dorleijn(26-08-2019)
- De Grieken in Leiden door Diana de Wild (19-03-2019)
- Antisemitisme in de naoorlogse tijd door Remco Ensel (19-02-2019)
- Oud Hoorn: 2018-2019 (19-02-2019)

Stadswandelingen

Ruim 1500 gasten genoten afgelopen seizoen van een gevarieerd en gratis toegankelijk programma van historische rondleidingen door de binnenstad. Het seizoen startte met twee charmante wandelingen tussen de stadsvesten bij het station en over het Grote Oost.

Naast de altijd populaire Tuinenwandeling trokken nog twee wandelingen dit jaar meer dan 300 gasten. De wandeling over de Gouden Eeuw bijvoorbeeld, sloot aan op het thema dat dit jaar overal in de stad herkenbaar werd uitgelicht. Over 'Ziek en Zeer' raakten de gidsen niet uitgepraat. Een bezoekje aan het Rariteitenkabinet in de Boterhal en het verhaal van stadsdokter Velius vulden de verhalen op een betekenisvolle manier aan.

Jaarverslag Vereniging Oud Hoorn 2019

Het seizoen werd afgesloten met een themawandeling langs beeldbepalende bouwprojecten die de laatste vijftig jaar zijn gerealiseerd. Kinderen kwamen dit jaar goed aan bod in een speciaal voor hen ontworpen VOC-speurtocht met vertellers en spelactiviteiten. Reacties van kinderen en (groot)ouders waren unaniem positief.

Kennisbank

De bezoekersaantallen van de Kennisbank zijn in 2019 met bijna de helft toegenomen, voornamelijk op de Beeldbank en op HDS (Hoorns Documentatie Systeem). De stijging van HDS is toe te schrijven aan het online zetten van de in 2019 gescande dossiers. Nu we vanaf nu met 7 gekoppelde databases online gaan zijn we erg geïnteresseerd in de cijfers van de volgende jaren. Voor de vrijwilligers van de Vereniging wordt een presentatie van het geheel voorbereid. In de details van de tellingen die u snel kunt nalezen op de website moet u meenemen dat er naast de vrijwilligers die bijvoorbeeld de foto's beschrijven en ontdebelen ook ingelogd wordt door (Chinese) zoekmachines.

Website

Ook in 2019 is er voor www.oudhoorn.nl weer een toename te zien in de aantallen gebruikers en bezoekers. Dit jaar zelfs een flinke toename, het aantal gebruikers steeg van 48.000 naar 52.000 en het aantal bezoeken aan de website van 70.000 naar 75.000.

Daarnaast is er net als in eerdere jaren een verschuiving zichtbaar in het gebruik van de apparatuur waarmee men de website bezoekt. Het gebruik van de smartphone neemt toe ten koste van tablet- en pc-gebruik.

Facebook

Anno 31 december 2019 wordt onze pagina 'leuk' gevonden door 1605 mensen. En sinds er een 'knop' op de website is geplaatst, komen er bovendien méér mensen vanaf daar op de FB-pagina.

Er gebeurde veel op Facebook het afgelopen jaar: we proberen zo actueel mogelijk te zijn, foto's te delen van gebeurtenissen en evenementen (zoals Open Monumentendag), en meer interactie te hebben met aan Hoorn gewijde groepen – zoals "*Hoornse verhalen, mensen en foto's*" – en andere pagina's van historische en culturele organisaties.

Top drie van populairste berichten:

1. Foto van Café 'De Volendammer' eind jaren vijftig (13 juni 2019). Deze bereikte ruim 4800 personen en kreeg 119 'likes'.
2. Naar aanleiding van een bericht over een tekort aan ambachtelijke bakkers een oude foto van het pand van *brood- en banketbakkerij J. Bergsma*, Breed 36, uit de collectie van Chiel van de Zel (8 juli 2019). Die bereikte ruim 4300 personen en kreeg 102 'likes'.
3. Een stukje over Dieuw van Vliet en Aaf Dell, met foto's van de plaquette Grote Oost en hun gezamenlijk graf (12 augustus 2019). De aanleiding was de op 12 augustus georganiseerde *pride*-optocht tijdens de Hoornse kermis. Dit bericht bereikte 2563 mensen en kreeg 45 'likes'.

Jaarverslag Vereniging Oud Hoorn 2019

Open Monumentendag

Met de panden van Oud Hoorn en diverse vrijwilligers ondersteunen we Open Monumentendag. VOH participeert in diverse activiteiten van andere stichtingen e.d.

Nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief die aan de leden gezonden wordt, blijkt een mooie en snelle manier om leden te informeren en oproepen te doen. Vrijwilligers worden, wanneer daartoe aanleiding bestaat, via een aparte digitale brief geïnformeerd over voor hen belangrijke zaken.

Hoorn januari 2019

Matt Wever

Secretaris vereniging Oud Hoorn

